

Rovaniemen kaupungin

OMISTAJAPOLITIIKKA

“Hyvinvointia vastuullisella omistajuudella”

Esite

KÄSITTELYN ETENEMINEN

Ajankohta	Tilaisuus / toimenpide
12.8.2020	Napapiirin Energia ja Vesi Oy
9.9.2020	Rovaniemen koulutuskuntayhtymä
9.9.202	Napapiirin Energia ja Vesi Oy
16.9.2020	Napapiirin Residuum Oy
16.9.2020	Työterveys Lappica Oy
17.9.2020	Eduro säätiö
20.9.2020	Kaupunginhallituksen kokous
30.9.2020	Rovaseudun Markkinakiinteistöt Oy
5.10.2020	Kaupunginhallituksen iltakoulu
17.10.2020	Napapiirin Energia ja Vesi Oy
19.10.2020	Kaupunginhallituksen kokous
18.11.2020	Rovaseudun Markkinakiinteistöt Oy
2.12.2020	Napapiirin Energia ja Vesi Oy
3.12.2020	Napapiirin Residuum Oy
4.12.2020	Työterveys Lappica Oy
8.12.2020	Napapiirin Energia ja Vesi Oy
14.12.2020	Kaupunginvaltuusto, informaatio
18.12.2020	Teatteri-työryhmän kokous
13.1.2021	Lapin Alueteatteriyhdistys ry
20.1.2021	Napapiirin Energia ja Vesi Oy
1.2.2021	Rovaniemen koulutuskuntayhtymä (Santasport, ReduEdu ym.)
3.2.2021	Rovaseudun Markkinakiinteistöt Oy
5.2.2021	Napapiirin Energia ja Vesi Oy
12.2.2021	Eduro

12.2.2021	LapIt Oy
15.2.2021	Kolpeneen palvelukeskuksen ky
15.2.2021	Eduro, kaupungin operatiivinen näkökulma
17.2.2021	käsittely Kh:n puheenjohtajiston kanssa
18.2.2021	Lapin Sairaanhoidopiiri ky
19.2.2021	käsittely Kh:n puheenjohtajiston kanssa
24.2.2021	käsittely Kh:n puheenjohtajiston kanssa
3.3.2021	käsittely Kh:n puheenjohtajiston kanssa
5.3.2021	esittely valtuustoryhmien puheenjohtajille
8.3.2021	Lapin AMK OY
9.3.2021	Työterveys Lappica Oy
17.3.2021	Kaupunginhallituksen seminaari
25.3.2021	Rovaniemen Matkailu ja Markkinointi Oy
31.3.2021	Rovaniemen kaupunki, yhdyskuntatekniikka
1.4.2021	luonnos lausuntokierrokselle yhtiöihin, valtuustoryhmille sekä kaupungin organisaatioon
13.4.2021	esittely valtuustoryhmien puheenjohtajille
4.5.2021	saadun palautteen analysointi ja lisääminen luonnokseen
7.6.2021	kaupunginjohtajan ajankohtaisinfo valtuustoryhmille
7.6.2021	kaupunginhallituksen iltakoulu
14.6.2021	kaupunginhallituksen kokous
21.6.2021	kaupunginvaltuuston kokous

Sisällysluettelo

Rovaniemen kaupunki - arktinen pääoma	6
Osa I	7
Yleinen osa	7
Hyvinvointia vastuullisella omistajuudella	8
Omistajapolitiikan periaatteet	8
Strateginen intressi	9
Kaupungin toiminnan kokonaisuus	9
Omistamisen tavoitteet	9
Kaupungin tavoitteet omistajana	10
Kaupungin omistuksia ohjaavat yhteiset tavoitteet	11
Omistamisen monet muodot	12
Yhteisöomistukset	12
Konsernirakenne	12
Tytäryhtiöt (osakeyhtiömuotoinen tytär yhteisö)	13
Osakkuusyhtiöt	15
Yhdistykset ja säätiöt	16
Kuntayhtymät	16
Liikelaitokset	17
Muu omaisuus	17
Sijoitusomaisuus	17
Maaomaisuus	17
Rakennusomaisuus	18
Kiinteät rakenteet ja laitteet sekä yleiset alueet (=infraomaisuus)	18
Toimivalta ja organisointi	18
Omistajaohjauksen keinot	18
Osa II	20
Yhteisökohtainen osa	20
Napapiirin Energia ja Vesi Oy	21

Napapiirin Vesi Oy	23
Rovaniemen Verkko Oy	25
Napapiirin Kuituverkot Oy	26
Napapiirin Infra Oy	27
Rovaseudun Markkinakiinteistöt Oy	28
Rovaniemen Kaupunkikiinteistöt Oy	30
Rovaniemen Kehitys Oy	31
Rovaniemen Matkailu ja Markkinointi Oy	32
Napapiirin Residuum Oy	34
Työterveys Lappica Oy	36
Lapin Alueteatteriyhdistys ry	37
Rovaniemen kylien kehittämissäätiö	38
Eduro-säätiö	39
Rovaniemen Koulutuskuntayhtymä	40
Käsitteistö	42

Rovaniemen kaupunki - arktinen pääoma

Rovaniemen kaupunkikonserni muodostuu merkittävästä määrästä erilaisia yhteisöjä, jotka omistuksina ja omaisuuserinä muodostavat huomattavan osan Rovaniemen kaupungin varallisuudesta. Omistajuudella tarkoitetaan tässä yhteydessä kaupungin kaikkia yhteisöomistuksia tai -jäsenyyksiä eri yhteisöissä. Jokaisella yhteisöllä, jossa kaupunki on mukana, tulee olla jokin kaupungin perustehtävää tukeva tehtävä. Rovaniemen kaupunki muodostuu tästä näkökulmasta katsottuna siten itse kaupungista, tytäryhtiöistä, kuntayhtymistä, yhdistyksistä ja säätiöistä sekä eri osakkuusyhteisöistä, joihin kaupunki käyttää joko määräysvaltaa tai omistajaohjausta.

Tämä omistajapolitiikka on osa valtuuston hyväksymää kaupunkistrategiaa, ja sillä linjataan muun muassa missä yhteisöissä kaupunki on mukana omistajana ja mitä omistajuudelta tavoitellaan. Omistajapolitiikassa kuvataan Rovaniemen kaupungin omistajapolitiittiset yleiset periaatteet sekä tavoitteita ja keinoja, joilla kaupunki omistajaohjausta käyttämällä ohjaa omistamiaan yhteisöjä ja myötävaikuttaa niiden toimintaan tavoitteiden saavuttamiseksi. Tässä omistajapolitiikassa konsernilla tarkoitetaan juridista konsernia, eli emokaupunkia ja sellaisia yhteisöjä, joissa kaupungilla on määräysvalta. Konsernin ulkopuolisten omistusyhteisöjen ohjauksessa noudatetaan omistajapolitiikkaa soveltuvin osin.

Omistajapolitiikan tulee tukea kaupunkistrategian toteuttamista käytännössä. Omistajaohjaus on osa kaupunkiorganisaation jokapäiväistä johtamista ja sillä tarkoitetaan toimenpiteitä, joilla kaupunki omistajana tai jäsenenä myötävaikuttaa yhtiön tai yhteisön hallintoon ja toimintaan. Kaupungin konsernijohto vastaa myös konsernin ulkopuolisten omistusten ohjauksesta.

Tämä Omistajapolitiikka-asiakirja jakautuu kahteen kokonaisuuteen, joita ovat yleisessä osassa käsiteltävät yleiset periaatteet (Osa I) sekä yhteisökohtaisessa osuudessa käsiteltävät yhteisökohtaiset tavoitteet (Osa II). Yleiset periaatteet kuvaavat omistamisen tavoitteita yleisesti. Yhteisökohtaisessa osuudessa kuvataan juuri kyseisen yhteisön osalta, miksi kaupunki on siinä mukana ja mitä omistuksella tavoitellaan.

Omistajapolitiikan laadinnassa on tavoiteltu mahdollisimman selkeäsanaista ja ymmärrettävää kokonaisuutta, välttämällä vaikeasti tulkittavia ilmaisuja tai vaikeaselkoista sanastoa. Asiakirjassa on erillinen käsitteistö-osa, jonka tarkoitus on selkeyttää käsitteitä.

Asiakirjan laadinnan aikana on käyty avointa vuoropuhelua yhteisöjen johdon sekä kaupungin luottamusjohdon ja viranhaltijajohdon välillä. Sidosryhmien välillä on pidetty esittely- ja seminaaritilaisuuksia tavoitteena kaupungin toiminnan kokonaisedun määrittäminen mahdollisimman laajan kokemuspohjan ja toisiaan täydentävien näkemysten perusteella.

Tämän omistajapolitiikan valmistelussa on huomioitu myös oikeusministeriössä tehty luonnosvaiheen työ julkisuuslain soveltamisalan laajentamisesta. Kaupungin yhteisökohtaisia omistajastrategisia linjauksia arvioidaan läpi koko valtuustokauden ja tarvittaessa niitä suunnataan uudelleen.

Osa I

Yleinen osa

Hyvinvointia vastuullisella omistajuudella

Kunnan tehtävät voidaan lain perusteella jakaa karkeasti kahteen osaan: alueen elinvoiman edistämistehtävään sekä palvelujen järjestämistehtävään. Peruskaupungin rooliksi on muodostunut palveluiden järjestämisen tehtävät ja palveluita tuotetaan tehokkuutta ja joustavuutta tavoitellen sekä osittain lainsäädännön edellyttämänä myös kaupungin kokonaan tai osittain omistamissa yhteisöissä.

Rovaniemen kaupunkiin liittyvien yhteisöjen olemassaolo perustuu johonkin kaupungin määrittämään julkiseen tehtävään. Yhteisöjen on toiminnassaan otettava huomioon julkisyhteisöön kohdistuvat yhteiskunnalliset velvoitteet ja julkishallinnossa hyväksyttävät toimintaperiaatteet, sekä kaupungin toiminnan kokonaisuus.

Yhteisöjen toimiala tai toimintatavat eivät saa olla ristiriidassa kaupungin tehtävien ja toimintaperiaatteiden kanssa, eikä kaupungin toiminnan kokonaisedun kanssa. Vastuullinen toiminta huomioi ympäristön, kestävän kehityksen, ihmisoikeuksien noudattamisen, tasa-arvon, lapsityövoiman käytön estämisen sekä työelämän perusoikeuksien noudattamisen.

Kaupunki toimii aktiivisena, vastuullisena ja johdonmukaisena kaupungin tavoitteet turvaavana omistajana. Yhteisöjen tulee päätöksenteossaan ottaa huomioon myös sosiaalisten, alueellisten ja ympäristöllisten vaikutusten ohella myös toimintansa taloudelliset vaikutukset.

Vastuullisuuden lähtökohdat

- vastuullisuus otetaan vahvasti osaksi yhteisön toimintaa sekä vastuullisuuden johtaminen ja kantaminen on tavoitteellista
- yhteisöjen on tunnistettava oman toimintansa ilmastovaikutukset, vaikutukset ympäristölle ja luonnon monimuotoisuudelle sekä asetettava niille verrokkeihin nähden kunnianhimoiset ja mitattavat tavoitteet
- ihmisoikeudet on otettava huomioon läpinäkyvästi niin omassa toiminnassa kuin alihankintaketjuissa huomioiden YK:n periaatteiden vaatimukset
- aggressiivinen verosuunnittelu ei ole hyväksyttyä
- merkittävistä havainnoista, tehdyistä toimenpiteistä ja vastuullisuuden toteutumisesta raportoidaan omistajalle.

Omistajapolitiikan periaatteet

Omistajapolitiikan periaatteilla tarkoitetaan linjauksia, joihin kaupungin omistusten ohjaaminen perustuu, sekä tavoitteita joita itse omistajapolitiikalle asetetaan.

Omistajapolitiikan tavoitteena on määrittää yhteinen näkemys siitä, mikä on kaupungin toiminnan kannalta parasta sekä antaa lähtökohdat omistajaohjauksen käytännön toteuttamiselle. Omistajapolitiikka sitoo konsernin johtoa heidän toteuttaessaan omistajapolitiittisia linjauksiaan osana käytännön omistajaohjausta.

Kaupungin tulee omistajapolitiikassa myös aukikirjoittaa ne strategiset intressit, jonka johdosta kaupunki on mukana eri yhteisöissä, sekä määritellä selkeät tavoitteet jokaiselle omistukselle. Omistajaohjauksen päämääränä ei varsinaisesti ole vaikuttaa yksittäisen yhtiön toimintaan, vaan että yhtiö toteuttaa kaupungin toiminnan kokonaisuutena.

Mahdolliset omistuksista luopumiset tulee suunnitella huolellisesti etukäteen huomioiden omistuksesta luopumisen kokonaisvaikutus sekä yhtiöiden että kaupunkiomistajan näkökulmasta.

Strateginen intressi

Strateginen intressi tarkoittaa muun muassa kaupunkilaisten perustarpeista ja välttämättömyshyödykkeistä huolehtimista, huoltovarmuuden turvaamista, aluekehityksen varmistamista, aluemarkkinointia, digitalisaation kehittämistä, infrastruktuurin ylläpitämistä sekä peruspalveluvelvoitteesta huolehtimista.

Kaupungin toiminnan kokonaisuus

Kaupungin toiminnan kokonaisuudella tarkoitetaan tilannetta, jossa eri osatekijöistä tai vaikutuksista riippumatta, jonkin toiminnan tai kokonaisuuden lopputulos on aina kaupungin ja kaupunkilaisten edun kannalta positiivinen. Kaupungin kokonaisuuden tavoittelu on ensisijaista suhteessa muihin etuihin ja siten sen saavuttaminen voi joskus vaatia konserniyhteisöiltä joustavuutta omien etujensa tavoittelussa. Kokonaisuuden tavoittelu ei kuitenkaan saa aiheuttaa merkittävää haittaa yhteisölle. Omistajaohjauksen tehtävänä on ohjata kaupungin omistuksia siten, että kokonaisuus toteutuu.

Kokonaisuuden kannalta olennaista on, että yhteisöt toimivat kaupungin edun kannalta keskeisillä toimialoilla, tarjoavat mahdollisimman korkean palvelun laadun sekä toiminta on mahdollisimman tehokasta. Kokonaisuuden saavuttaminen vaatii myös, että toimintaympäristö on selkeästi määritelty sekä omistajaohjauksen ja yhteisöjen välinen vuorovaikutteisuus on välitöntä.

Yhteisön kirjanpidollinen tulos ei suoraan osoita sitä, onko yhteisö onnistunut tehtävässään. Kokonaisuutena arvioitaessa on kirjanpidollisen tuloksen lisäksi huomioitava yhteisölle asetettu toiminnallinen tavoite ja sen toteutuminen.

Omistamisen tavoitteet

Omistajapolitiikka määrittelee jokaiselle yhteisölle tarkoituksen ja tavoitteet. Tavoitteet voivat olla yhteisölle asetettavia strategisia kehittämistavoitteita sekä tavoitteita toiminnan tuloksellisuudelle. Strateginen kehittämistavoite on jokin kaupunkistrategiaa tukeva päämäärä tai tehtävä, jolla mahdollistetaan kaupungin toiminnan kehittyminen ja perustehtävien ylläpitäminen. Toiminnan tuloksellisuudelle asetettavia tavoitteita ovat esimerkiksi vaikuttavuus, laatu, tehokkuus, kannattavuus, omaisuuden arvon kehittyminen ja omaisuuden tuloksellinen käyttö.

Voitonjaolle asetetaan tavoite, joka perustuu yhteisön toimintaan ja toimialaan. Voitonjakotavoite voi olla negatiivinen, nolla tai positiivinen. Yhteisön taserakenteen tulee olla kestäväällä tasolla.

Kaupungin tavoitteet omistajana

Kaupunki tavoittelee yhteisöomaisuutensa hoidossa hyvää konsernin yhteiskunnallista ja taloudellista kokonaistulosta eli kokonaisuutta. Yhteiskunnallinen tulos muodostuu yhteiskunnallisten tekijöiden asianmukaisesta huomioimisesta sekä yhtiökohtaisten tehtävien mahdollisimman onnistuneesta toteuttamisesta. Yhteiskunnallista vaikuttavuutta kuvataan toiminnallisilla mittareilla ja tavoitteilla. Taloudellinen tulos muodostuu omistusten arvon pitkäjänteisestä kehittämisestä, yhteisöjen vakavaraisuudesta, kestävästä voitonjaosta ja tehokkaasta toiminnasta. Taloudellisen tuloksen osalta tavoitteena on pitkäjänteisesti rakentuva kannattava kasvu ja omistuksen arvon nousu.

Kaupungin strategisena tavoitteena on palveluiden järjestämistehtävän, elinvoiman lisäämistehtävän ja huoltovarmuuden turvaamistehtävän rinnalla hyödyntää yhtiöomaisuutta tarvittaessa myös elinkeinorakenteen monipuolistamisessa ja uuden toiminnan luomisessa. Kaupunkiomistaja seuraa yhteisöjensä kehitystä kiinnittäen huomiota muun muassa tuotekehitys- ja innovaatiotoiminnan määrään ja laatuun, yhtiöiden kykyyn vahvistaa elinkeino- ja palvelurakennetta sekä yritysverkostoja.

Tavoitteena on, että pitkäjänteisenä omistajana kaupungilla on edellytyksiä yhteisöissään tarvittaessa investoida tulevaisuuden liiketoimintoihin ja hallita riskinottoa monia muita toimijoita paremmin. Kaupunkiomistus voi toimia mahdollistajana siellä, missä yksityiset markkinat eivät toimi täysimääräisesti. Tavoitteissaan kaupunki huomioi sen, toimiiko yhteisö kilpailuilla markkinoilla vai toteuttaako se julkista palveluiden järjestämistehtävää.

Kaupunki odottaa yhteisöjen hakevan omista lähtökohdistaan edelläkävijyyttä esimerkiksi digitalisaation hyödyntämisessä ja siirtymisessä kohti hiilineutraalia kiertotaloutta.

Konserniyhteisöt eivät saa vääristää toimivia markkinoita toimialallaan. Tämän kilpailuneutraliteettitavoitteen mukaisesti kaupungin omistamien yhteisöjen toimintaperiaatteiden, rahoitusrakenteen ja tuottotavoitteiden tulee olla vertailukelpoisia samalla toimialalla markkinoilla toimivien muiden yhtiöiden kanssa.

Kaupunki arvostaa suunnitelmallista osinkopolitiikkaa. Yhtiön osingonmaksukykyä arvioidaan yhtiön oman rahoitustarpeen ja tilanteen suhteen sekä huomioidaan omistajan yhtiökohtaiset intressit. Kaupungin osinkopolitiikan lähtökohtina ovat suhteellisen tasainen osinkovirta sekä kohtuullinen nettovelkaisuusaste.

Kaupungin omistuksia ohjaavat yhteiset tavoitteet

- vastuullisuuden periaatteet huomioidaan yhteisön tavoitteissa
- omistukset ovat ensisijaisesti suoria omistuksia ilman alakonserneja
- samanlaista toimintaa ei harjoiteta eri yhteisöissä
- yhteisöomaisuuden ohjauksessa tavoitellaan kaupunkiomistajan näkökulmasta parhaita mahdollista toiminnallista ja taloudellista kokonaistulosta
- kaupunkikonsernin ja tytäryhteisöjen velkaantuminen on hallittua
- omaisuusarvot kehittyvät positiivisesti
- mikäli omistus ei enää palvele kaupungin toimintaan liittyvää strategista tavoitetta, omistuksesta voidaan luopua taloudellisesti järkevällä tavalla
- omaisuuteen kohdistuva korjausvelka on hallinnassa ja pidemmällä aikavälillä tavoitteena on korjausvelan suunnitelmallinen vähentäminen
- asumisen kokonaiskustannukset ovat kohtuulliset, ja ovat pidemmällä aikajaksolla enintään valtakunnan keskitasoa
- kaupungin elinkeinorakenne monipuolistuu
- kaupunkiomistaja edellyttää tarkoituksenmukaista ja suunnitelmallista osinko-, investointi- ja poistopolitiikkaa
- yhteisöjen pääomittamiset tehdään pääsääntöisesti kaupungin talousarvion mukaisesti
- jokaiselle konserniyhteisölle luodaan yhteistyössä yhteisön kanssa toiminnan tehokkuutta kuvaava ja kunkin yhteisön toimialan huomioiva mittaristo, jonka tuottama informaatio on vertailtavissa kaupunkikonsernin taloudellista asemaa kuvaaviin kriteereihin
- koko konsernissa sekä osakkuusyhteisöjen välillä haetaan aktiivisesti synergiaetuja päällekkäisten rakenteiden ja toimintojen ehkäisemiseksi sekä toimitilojen tai muun omaisuuden ja resurssien tehokkaan käytön maksimoimiseksi
- konsernin yhtenäisyyden korostamiseksi tytäryhtiöiden yritysilmässä tulee soveltuvien osin näkyä Rovaniemen kaupunkibrändi ja huomioida kaupungin graafinen ohjeisto
- konsernin sisällä pyritään sisäiseen yhteisöllisyyden lisäämiseen edistämällä eri yksiköiden ja yhteisöjen välistä vuorovaikutusta ja yhteistyötä sekä keskinäistä tunnettuutta
- kaupungin tavoitteena on konserniyhtiöiden edelläkävijäasema digitalisaation hyödyntämisessä ja kehittämisessä
- kaupunkiomistaja suosittaa, että yhteisöt toteuttavat kaikessa toiminnassaan mahdollisimman avointa tiedotus- ja viestintäpolitiikkaa sekä noudattavat avoimen hallinnon periaatteita siltä osin kuin yhteisön toiminnan luonne sen mahdollistaa.

Omistamisen monet muodot

Yhteisöomistukset

Rovaniemen kaupungin tytäryhteisöt ja osakkuusyhteisöt toteuttavat kukin osaltaan erikseen määriteltyjä yhteiskunnallisia tehtäviä, jotka on katsottu tarkoituksenmukaiseksi organisoida yhteisömuodossa. Ne yhteisöt, joissa kaupungilla on määräysvalta, ovat osa kaupunkikonsernia.

Yleisellä tasolla omistajapolitiikassa omistuksilla tarkoitetaan konserniomistusten lisäksi kaupungin muuhun omistukseen, sopimukseen ja rahoittamiseen perustuvaa toimintaa muissa osakeyhtiöissä, kuntayhtymissä, säätiöissä ja yhdistyksissä. Käytännössä omistamisella tarkoitetaan siis laajassa kuvassa yhtiöomistusten lisäksi myös jäsenyyksiä eri yhteisöissä.

Kaupungin omistuksien taustalla olevat yhtiökohtaiset intressit vaikuttavat merkittävästi yksittäisille yhtiöille määriteltäviin omistajuuden tavoitteisiin. Myös yhteisön mahdollinen asemoituminen markkinoilla vaikuttaa omistuksen tavoitteisiin. Joissain tilanteissa myös lainsäädäntö pakottaa järjestämään kaupungin toiminnan yhteisömuodossa.

Kaupungin perustehtävää toteuttavissa yhteisöissä tavoitellaan aina määräysvaltaa sujuvan ja tehokkaan omistajaohjauksen sekä tarvittaessa sidosyksikköaseman mahdollistamiseksi. Perustehtävää tukevaa toimintaa tuottavassa yhteisössä voidaan olla mukana vähemmistöomistajana, eikä omistusosuudelle aseteta vähimmäisvaatimusta.

Uuden yhteisön perustamisella tulee aina olla jokin kaupungin toimintaan liittyvä strateginen tavoite, ja yhteisön tulee lähtökohtaisesti pyrkiä toteuttamaan näitä omistajan tavoitteita ja tarkoituksiperiä sekä ottamaan toiminnassaan ja päätöksenteossa huomioon yhteisön aseman osana kaupungin omistuksia.

Konsernirakenne

Kaupunkikonsernissa tavoitellaan selkeää ja yksinkertaista konsernirakennetta, jossa yhteisöjen perustehtävä ja rooli kaupungin strategian toteuttamisessa on selkeä. Konsernirakenteen tulee mahdollistaa avoimen hallinnon periaatteiden toteutumisen, konsernipalveluiden hyödyntämisen sekä kaupungin toiminnan kokonaisedun saavuttamisen.

Konsernirakenteessa noudatetaan seuraavia periaatteita:

- kaupungin omistukset järjestetään toimialoittain sopiviksi kokonaisuuksiksi, eikä samankaltaista toimintaa harjoiteta useissa eri yhteisöissä
- kaupunki omistaa yhteisöjä ensisijaisesti suoraan, eikä sen omistamiin yhteisöihin tarpeettomasti muodosteta alakonserneja
- omien yhteisöjen välille ei rakenneta keskinäisiä omistussuhteita, ellei hankintalainsäädäntö niin edellytä

- omistukset keskitetään siten, että kaupunki ei omista samaa yhteisöä sekä suoraan että toisen yhtiön kautta. Sidosyksikköaseman niin vaatiessa, voidaan omistus rakentaa myös toisin
- tavoiteltava konsernirakennetta, joka parhaiten palvelee kokonaisuutta.

Tytäryhtiöt (osakeyhtiömuotoinen tytäryhteisö)

Rovaniemen kaupunkikonsernin tytäryhtiöissä toiminta on osakeyhtiömuotoista, osakeyhtiölain mukaan järjestettyä ja konsernin ohjausrooli niiden toiminnassa on vahva. Johdonmukaisella omistajaohjauksella huolehditaan siitä, että kaikessa tytäryhtiöiden toiminnassa otetaan huomioon kaupungin toiminnan kokonaisuus.

Tytäryhtiöiden toimintaa ohjataan sekä yleisillä että yhtiökohtaisilla omistajapolitiittisilla linjauksilla ja tavoitteilla, konserniohjeella, yhtiöjärjestyksellä sekä käytännön omistajaohjauksella. Konserniohjeessa esitetään tarkemmat ohjeet konsernin kokonaisedun huomioimiseksi muun muassa talouden ja investointien suunnittelemisessa sekä hyvän hallinto- ja johtamistavan toteuttamisesta.

Tytäryhtiömuotoisen toiminnan perusteena on lisätä päätöksenteon dynamiikkaa ja joustavuutta sekä osoittaa toiminnan läpinäkyvyys kilpailluilla markkinoilla. Joissakin tapauksissa toimintamuodolla mahdollistetaan strategisten kumppanien sitouttaminen mukaan yhtiön toimintaan.

Yhtiömuotoisen toiminnan vaikuttavuuden varmistamiseksi yhtiöille asetetaan selkeät ja mitattavissa olevat, toimintaa kuvaavat ja kaupunkistrategiasta johdetut tavoitteet.

Tytäryhtiö (ja niiden tytäryhtiöt *)	Rovaniemen kaupungin omistusosuus	Rovaniemi-konsernin omistus (tytäryhtiön kautta)
Napapiirin Energia ja Vesi Oy (emoyhtiö)	100 %	
* Napapiirin Vesi Oy		100 %
* Rovaniemen Verkko Oy		100 %
* Napapiirin Kuituverkot Oy		100 %
* Napapiirin Infra Oy		100 %
* Aurora Lämpö Oy		100 %
* Ranuan Bioenergia Oy		90 %
* Ellappi Oy		43 %
* Neve Isommuus Oy		25 %

* Energiapolar Oy		24,3 %
* Cinia Alliance Oy		2,94 %
Rovaseudun Markkinakiinteistöt Oy (emoyhtiö)	100 %	
* Rovaniemen kaupunkikiinteistöt Oy		100 %
* Kiint. Oy Campus Borealis		100 %
* Kiint. Oy Santas Technology Park		100 %
* Kiint. Oy Rovaniemen Ahjotie 4		100 %
* Kiint. Oy Arktinen Instituutti		100 %
* Kiint. Oy Rovaniemen Korkalonkatu 12		100 %
* Rovaniemen Rosa Oy		100 %
* Kiint. Oy Rovaniemen Ukkoherantie 18		100 %
* Kiinteistö Oy Koskirova		100 %
* Kiinteistö Oy Koskikatu 18		100 %
* Kiinteistö Oy Häly		96,8 %
* Kiint. Oy Rytke		85,26 %
* Kiint. Oy Napapiirinpalvelut		78,2 %
* Rovaniemen Linja-autoasema Oy		75,7 %
* Kiint. Oy Saarenkylän Liiketalo		70,7 %
Rovaniemen Kehitys Oy (emoyhtiö)	100 %	
* Rovaniemen Matkailu ja Markkinointi Oy		51 %
* Suomen Moottorikelkkasäätiö		50 %
* House of Lapland Oy		26,6 %
* Cinia Alliance Oy		5,88 %
Napapiirin Residuum Oy	90,04 %	
Työterveys Lappica Oy	93,81 %	
Kiinteistö Oy Lappi Areena	100 %	
Kiinteistö Oy Monitoritalo	66,33 %	
Kiinteistö Oy Rovaniemen Poropeukalo	100 %	

Osakkuusyhtiöt

Rovaniemen kaupungin osakkuusyhtiöissä toiminta on osakeyhtiölain mukaan järjestettyä ja vähemmistöomistuksesta johtuen kaupunkiomistajan ohjausrooli niiden toiminnassa on tavoitteellinen. Osakkuusyhtiöiden osalta määrätietoisella omistajaohjauksella myötävaikutetaan siihen, että muiden omistajien tavoitteet ja intressit ovat kaupunkiomistajan kanssa yhtenevät.

Osakkuusyhtiömuotoisen toiminnan perusteena on olla yhteisomistajana toiminnassa, joka on kaupungin strategiaa tukevaa ja jolla on positiivinen vaikutus kaupungin kehitykseen. Osakkuusyhteisöjen osakassopimukset ja yhtiöjärjestykset tulee olla omistusten perusteita tukevia. Strategiseen yhteisomistukseen sidotun pääoman vaikuttavuuden arvioimiseksi osakkuusyhtiöiltä toivotaan selkeää ja kuvailevaa raportointia toiminnalle asetettujen tavoitteiden mittaamiseksi.

Osakkuusyhtiöt (ja niiden tytäryhtiöt*) sekä muut omistukset (alle 20 %)	Rovaniemen kaupungin omistusosuus	Osakkuusyhtiön omistusosuus sen tytär- tai osakkuusyhtiössä
Kiinteistö Oy Arctic Centre	50,00 %	
* Arktikum Palvelu Oy		33,33 %
Rovakaira Oy	39,85 %	
* Energiapolar Oy		34,21 %
LapIT	33,75 %	
* Cinia Alliance Oy		2,94 %
Arktikum Palvelu Oy	33,33 %	
Kunta-asunnot Oy	28,75 %	
* Rovanapa Oy		100 %
Lapin AMK Oy	16,0 %	
Rovaniemen Keskuspesula Oy	14,0 %	
KOHA-Suomi Oy	4,0 %	
Kuntien Tiera Oy	1,9 %	
Sarastia	1,77 %	
Kuntarahoitus	0,3 %	

kiinteistöyhtiöt, joissa Rovaniemi omistajana	Omistusosuus	
Rovaniemen Pohjanpuistikon Autotalo Oy	26,89 %	
Kiinteistö Oy Saarenhelmi	36,8 %	
Kiinteistö Oy Korkalovaaran Palvelu	14,48 %	

Yhdistykset ja säätiöt

Säätiömuotoinen toiminta on säätiön sääntöjen ja säätiölain mukaan järjestettyä. Yhdistysmuotoinen toiminta puolestaan on yhdistyksen sääntöjen ja yhdistyslain mukaista. Toimintamuotoja yhdistää niiden yleishyödyllinen tarkoitus ja tietty kaupunkistrategiaa tukeva tehtävä.

Näitä yleishyödyllisiä yhteisöjä ohjataan niiden sääntöjen ja hallitustyöskentelyn kautta sekä kaupungin määräysvallassa olevien yhteisöjen osalta soveltuvien osin myös omistajapolitiittisin linjauksin ja konserniohjeella. Yhdistysten ja säätiöiden toiminnan vaikuttavuutta mitataan asettamalla toiminnan tarkoitusta vastaavia ja mitattavissa olevia konkreettisia tavoitteita.

Ne yhdistykset ja säätiöt, joissa kaupungilla on määräysvalta, ovat osa kaupunkikonsernia ja ne luetaan kuuluvaksi tytäryhteisöihin. Uusia säätiöitä ei pääsääntöisesti muodosteta toimintoja organisoitaessa, koska säätiömuodossa toimivien yhteisöjen omistajaohjaus on heikosti toteutettavissa. Kaupunkikonserniin kuuluvat säätiöt raportoivat toimintakertomuksessaan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä sekä toimintansa tuloksellisuudesta.

Säätiöt (ja niiden tytäryhtiöt*)	Asema	Suhde
Rovaniemen kylien kehittämissäätiö	määräysvalta	kaupungin konserniyhteisö
Eduro-säätiö	määräysvalta	kaupungin konserniyhteisö
* Laptikki Oy		Eduro-omistusosuus 100 %

Yhdistykset	Asema	Suhde
Lapin alueteatteriyhdistys ry	määräysvalta	kaupungin konserniyhteisö

Kuntayhtymät

Kuntayhtymissä toiminta on kuntalain ja yhtymään kuuluvien kuntien välisen perussopimuksen mukaan järjestettyä. Kuntayhtymien omistajaohjaus tapahtuu yhtymävaltuuston,

yhtymäkokouksen ja hallitustyöskentelyn kautta, perussopimuksella sekä omistajapoliittisin linjauksin ja konserniohjeella.

Ne kuntayhtymät, joissa kaupungilla on määräysvalta, ovat osa kaupunkikonsernia ja ne luetaan kuuluvaksi tytäryhteisöihin. Kuntayhtymien toiminnan tarkoituksenmukaisuutta ja vaikuttavuutta tarkastellaan yhtymäkohtaisesti asetetuin ja helposti mitattavissa olevin konkreettisin tavoittein.

Kuntayhtymät (ja niiden tytäryhtiöt*)	Rovaniemen kaupungin osuus peruspääomasta	Kuntayhtymän omistukset
Rovaniemen koulutuskuntayhtymä	65 %	
* Santasport Finland Oy		100 %
* Redu Edu Oy		100 %
Lapin Sairaanhoidopiiri ky	53,28 % (äänivalta 35%)	
* Rovaniemen Keskuspesula Oy		76,2 %
Kolpeneen Palvelukeskuksen ky	17,69 %	
* Rovaniemen Keskuspesula Oy		9,4 %
Lapin Liitto ky	32,37 %	
Ounastähti Kehittämiskuntayhtymä	42,33 %	
* Ounastuotanto Oy		100 %

Liikelaitokset

Rovaniemen kaupungilla ei ole liikelaitoksia, eikä uusia liikelaitoksia perusteta.

Muu omaisuus

Sijoitusomaisuus

Rovaniemen kaupungin sijoitusomaisuuden (poislukien tytär- ja osakkuusyhteisösijoitukset) hallinnan perusteet on määriteltävä Rovaniemen kaupungin sijoitustoiminnan perusteet -asiakirjassa.

Maaomaisuus

Maankäyttö- ja rakennuslain perusteella kaupungin tulee hankkia omistukseensa asemakaavan mukaisten katujen ja muiden yleisten alueiden alueet. Muilta osin maan omistaminen ei ole

kaupungin lakisääteinen tehtävä. Omistamalla sekä raakamaata että tonttimaata kaupunki turvaa elinvoimansa ja saa kaavoituksesta ja kunnallistekniikan rakentamisesta johtuvan maan arvonnousun itselleen. Rovaniemen kaupungin maaomaisuutta koskevat omaisuuden hallinnan perusteet määritellään kaupunkistrategiasta johdetussa *Rovaniemen kaupungin maapolitiittinen ohjelma* -asiakirjassa (valmisteilla).

Rakennusomaisuus

Rovaniemen kaupungin rakennusomaisuutta koskevat omaisuuden hallinnan perusteet määritellään *Rovaniemen kaupungin toimitilaohjelma* -asiakirjassa (odottaa valmistelua).

Kiinteät rakenteet ja laitteet sekä yleiset alueet (=infraomaisuus)

Rovaniemen kaupungin kiinteitä rakenteita ja laitteita sekä yleisiä alueita koskevat omaisuuden hallinnan periaatteet määritellään *Rovaniemen kaupungin infraomaisuuden hallinnan periaatteet* -asiakirjassa (odottaa valmistelua).

Toimivalta ja organisointi

Omistajaohjauksen toimivallasta ja organisoinnista määrätään Rovaniemen kaupungin hallintosäännössä sekä konserniohjeessa. Omistajapolitiikkaan perustuvaa päätösvaltaa käyttää hallintosäännössä määrätty konsernijohto.

Kaupunki noudattaa omistajaohjauksessaan lainsäädännön mukaista tehtävien ja vastuiden jakoa yhteisöjen toimielinten ja omistajan välillä. Yhtiön johto ja hallitus vastaavat operatiivisista ja liikkeenjohdollisista päätöksistä.

Omistajaohjauksen keinot

Omistajaohjauksella tarkoitetaan niitä toimenpiteitä, joilla kaupunki aktiivisena ja aloitteellisena omistajana tai jäsenenä myötävaikuttaa yhteisöjen hallintoon ja toimintaan. Myötävaikuttamisen keinoja lainsäädännössä määriteltynä ovat esimerkiksi perustamissopimukset, osakassopimukset, yhtiöjärjestykset, säännöt ja muut sopimukset sekä henkilövalintoihin liittyvä vaikuttaminen ja toimiohjeiden antaminen kaupunkiomistajaa edustaville.

Omistajaohjauksen vuorovaikutteisuuden varmistamiseksi on tärkeää mahdollistaa mahdollisimman avoin vuoropuhelu osapuolten välillä. Omistajana kaupunki keskustelee yhtiöiden kanssa aktiivisesti mahdolliset muut omistajat huomioon ottaen. Epävirallinen vuorovaikutus ja avoin viestintä muodostavat olennaisen osan omistajaohjauksen käytännön työstä virallisen päätöksenteon ohella.

Omistajapolitiikan onnistumisen edellytyksenä on myös kahdensuuntainen aktiivinen vuoropuhelu sekä tiedottaminen yhteisöjä ja omistajaa koskevasta päätöksenteosta sekä niihin liittyvistä asioista. Osapuolet ovat vastuussa myös toistensa ajan tasalla pitämisestä valmistelussa tai päätöksentekoon menossa olevista asioista, joilla on vaikutusta toiseen osapuoleen.

Kaupunki hoitaa yhteisövarallisuuttaan asettamalla kaupungin tavoitteet ja omistajapolitiikan yleiset periaatteet tuntevia sekä niihin sitoutuvia edustajiaan yhteisöjen hallituksiin konserniohjeen linjausten sekä konsernijohdon näkemyksen perusteella.

Konserniohjeessa määritellään myös tarkemmin menettelytavoista, joilla yhdenmukaistetaan omistajaohjausta sekä konsernin kokonaisedun saavuttamisen edellytykset varmistetaan. Konserniohjetta noudatetaan tytäryhteisöissä ja huomioidaan soveltuvin osin muissa yhteisöissä.

Osa II

Yhteisökohtainen osa

Napapiirin Energia ja Vesi Oy

Omistussuhde: Rovaniemen kaupungin tytäryhtiö
Omistususuus: 100 % [omistususuus säilytetään]
Toimiala: Sähkösopimus (päätoimiala)
TOL35113 Sähkön ja kaukolämmön yhteistuotanto

Strateginen intressi

Strategisena intressinä on omistaa ja hallinnoida emoyhtiön kautta Rovaniemen kaupungin alueen kaukolämmön jakeluverkkoa sekä tuottaa edullista ja ympäristöystävällistä kaukolämpöä jakelualueen asiakkaiden kiinteistöihin. Yhtiö toimii emoyhtiönä konsernissa, johon kuuluvat yhtiön kokonaan omistamat strategiset tytäryhtiöt Napapiirin Kuituverkot Oy, Napapiirin Vesi Oy, Rovaniemen Verkko Oy ja Napapiirin Infra Oy. Tytäryhtiöidensä kautta yhtiö omistaa ja hallinnoi Rovaniemen kaupungin vesijohto- ja viemäriverkostoa, sähkön siirto- ja jakeluverkostoa ja valokuituverkkoa sekä tuottaa infrarakentamisen palveluita.

Omistajapoliittiset tavoitteet

- Rovaniemen kaupungin sähköverkkoliiketoimintaan liittyvä omistus keskitetään Napapiirin Energia ja Vesi - konserniin osana omaisuuden tehokasta hallintaa ja käyttöä
- uusia sähköenergian vähittäismyyntiin liittyviä omistuksia ei hankita
- yhtiö saavuttaa energiatuotannon hiilineutraaliuden vuoteen 2030 mennessä
- yhtiö toimii aktiivisena energia- ja vesiliiketoiminnan kehittäjänä ja on mukana uusiutuvan energian tuotannon, kuten tuuli-, aurinko- ja geoenergian hankkeissa
- yhtiö on toimialallaan valtakunnallisesti johtava energia- ja vesiliiketoimintaan liittyviä palveluita tuottava yhtiö
- kehittää toimialojensa kiertotaloutta yhdessä Napapiirin Residuum Oy:n kanssa
- yhtiö kasvaa kannattavasti, tekee vuosittain positiivisen tuloksen ja pystyy jakamaan osinkoa omistajalleen
- yhtiö varautuu saneeraustarpeeseen siten, että verkoston korjausvelka on hallinnassa ja pidemmällä aikavälillä korjausvelka vähenee
- Rovaniemen alueella olevat vesi-, viemäri-, kaukolämpö-, sähkö- ja valokuituverkostot ovat kaupungin strategista omaisuutta, joita ei luovuteta kaupunkikonsernin ulkopuoliseen omistukseen tai hallintaan
- yhtiö voi laajentaa liiketoimintaansa Rovaniemen alueen ulkopuolelle, jolloin yhtiön omistus po. alueella oleviin omaisuususeriin voi olla välillistä vähemmistöomistusta, kun nämä omaisuususerät turvataan takaisinosto-oikeudella.

Talouden ja toiminnan mittarit:

Taloudelliset

- Kaukolämmön hinta
- Liiketulos
- Omavaraisuusaste
- Tilikauden tulos ja -ennuste

Toiminnalliset

- Asiakastyytyväisyys
- henkilöstötyytyväisyys
- kaukolämpöverkon nykykäyttöarvo-%
- Kaukolämpöverkon saneerausvolyymi ja saneerauksen metrihinta

Napapiirin Vesi Oy

Omistussuhde: Napapiirin Energia ja Vesi Oy:n tytäryhtiö
Omistusosuus: 100 % [säilytetään kokonaan konsernin omistuksessa]
Toimiala: Vedenpuhdistus ja vedenjakelu (päätoimiala)

Strateginen intressi

Strategisena intressinä on varmistaa Rovaniemen kaupungin alueen puhtaan veden hankinta ja jakelu sekä alueen jätevesien kerääminen ja käsittely sekä turvata riittävä vesivaranto ja vedenjakelu myös poikkeusoloissa. Yhtiö on vesihuoltolain nojalla erityisyhteisö, joka hoitaa lakisääteistä yhteiskunnallista erityistehtävää.

Omistajapolitiittiset tavoitteet

- yhtiö kykenee jakamaan laadukasta ja turvallista talousvettä sekä huolehtimaan jäteveden johtamisesta ja puhdistamisesta viranomaisen vaatimusten mukaisesti
- yhtiö rakentaa ja ylläpitää toiminta-alueensa vesihuoltoverkostoa ja siihen liittyviä laitoksia, jotka pidetään yhtiössä Rovaniemen kaupungin strategisena omaisuutena
- yhtiö vastaa myös kaupungin osoittaman alueen huleveden viemäröinnin rakentamisesta ja ylläpidosta
- yhtiö selvittää taloudelliset ja toiminnalliset edellytykset hulevesien käsittelyn käyttöönotolle ja siihen liittyvät taloudelliset vaikutukset
- asiakkailta perittävien maksujen tulee perustua todellisiin kustannuksiin
- yhtiön varautuu erityistilanteisiin siten, että veden jakelu sekä viemäröinti pystytään turvaamaan myös poikkeustilanteissa
- yhtiö toimii aktiivisena vesihuollon kehittäjänä toimimalla tiiviissä yhteistyössä muiden vesilaitosten kanssa
- yhtiö tekee vuosittain positiivisen tuloksen
- yhtiö ei jaa osinkoa, vaan tuotot on sijoitettava verkoston ja laitosten investointeihin ja peruskorjaukseen sekä ylläpitoon
- yhtiö varautuu saneeraustarpeeseen siten, että verkoston korjausvelka on hallinnassa ja pidemmällä aikavälillä korjausvelka vähenee
- kaupunkiomistaja voi myös tehdä sijoituksia yhtiöön ed. tavoitteen saavuttamiseksi
- yhtiö toimii kiinteässä yhteistyössä Rovaniemen kaupungin maankäytön, kaavoituksen ja yhdyskuntatekniikan sekä muiden toiminta-alueensa verkonrakentajien kanssa.

Talouden ja toiminnan mittarit:

Taloudelliset

- Vesimaksujen taso (vertailu maan keskiarvoon)
- Liiketulos (vrt. Kaupungin vuosikate, kriisikuntakriteeri)
- Omavaraisuusaste (myös absoluuttinen lainamäärä, vrt. kriisikuntakriteerit)
- Tilikauden tulos ja -ennuste

Toiminnalliset

- Asiakastyytyväisyys
- Vesihuoltoverkoston nykykäyttöarvo-% (saneerausvelan näkökulma)
- Vuotovesiprosentti
- Vesihuoltoverkoston rakentamis- ja saneerausvolyymi sekä -kustannus per yksikkö
- Puhdistamoiden puhdistustehokkuus ja käsittelyhintaa per käsitelty yksikkö

Rovaniemen Verkko Oy

Omistussuhde: Napapiirin Energia ja Vesi Oy:n tytäryhtiö

Omistusosuus: 100 % [yhtiö pidetään kokonaan konsernin omistuksessa]

Toimiala: Energiapalvelut, energian tuotanto (päätoimiala), Sähkön siirto (TOL2008)

Strateginen intressi

Strategisena intressinä on rakentaa, hallinnoida ja ylläpitää toimintavarmaa ja kustannustehokasta sähköjakeluverkkoa toimialueellaan sähkömarkkina-alueilla tarkemmin säädettyllä tavalla.

Omistajapolitiittiset tavoitteet

- yhtiö pystyy omistamansa verkon kautta jakamaan asiakkailleen häiriöttömästi sähköä
- yhtiö rakentaa ja ylläpitää jakelualueellaan toimintavarmaa sähköjakeluverkostoa ja siihen liittyviä laitteita
- asiakkailta perittävät maksut perustuvat todellisiin kustannuksiin
- sähköjakeluverkko säilyy yhtiössä Rovaniemen kaupungin strategisena omaisuutena
- yhtiö toimii aktiivisena sähköverkojen kehittäjänä, ja varmistaa toimintavarmuutensa omaksumalla alan parhaat käytännöt
- yhtiön tulee toimeen omalla tulorahoituksellaan
- yhtiö ei jaa osinkoa, vaan tuotot sijoitetaan verkoston investointeihin ja peruskorjaukseen sekä ylläpitoon
- yhtiö varautuu saneeraustarpeeseen siten, että verkoston korjausvelka on hallinnassa ja pidemmällä aikavälillä korjausvelka vähenee
- yhtiö toimii kiinteässä yhteistyössä Rovaniemen kaupungin maankäytön, kaavoituksen ja yhdyskuntatekniikan sekä muiden toiminta-alueensa verkonrakentajien kanssa.

Talouden ja toiminnan mittarit:

Taloudelliset

- Sähkön siirron hinta (vertailu maan keskiarvoon)
- Liiketulos
- Omavaraisuusaste
- Tilikauden tulos ja -ennuste

Toiminnalliset

- Asiakastyytyväisyys
- Sähkönsiirtoverkon nykykäyttöarvo-% (saneerausvelan näkökulma)
- Sähkönsiirtoverkon rakentamis- ja saneerausvolyyymi sekä -kustannus per yksikkö

Napapiirin Kuituverkot Oy

Omistussuhde: Napapiirin Energia ja Vesi Oy:n tytäryhtiö

Omistusosuus: 100 % [määräysvalta säilytetään]

Toimiala: Tietoliikennepalvelut, tietoliikennelaitteet (päätoimiala)

Strateginen intressi

Strategisena intressinä on varmistaa, että Rovaniemen kaupungin asukkaat ja yhteisöt voivat tulevaisuudessa hyödyntää nopeaa ja laadukasta symmetristä tietoverkkoa. Tavoitteena on, että Rovaniemen alueelle kehittyy laaja, tietoturvallinen, toimintavarma ja kustannustehokas valokuituverkko, joka on Rovaniemen digitalisaation kehittämisen perusta. Pitkän aikavälin intressinä on tukea Rovaniemen asemaa osana kansainvälistä tietoliikenneverkostoa.

Omistajapoliittiset tavoitteet

- Rovaniemen kaupungin määräysvalta yhtiössä säilytetään
- yhtiö hallitusti kasvaen toteuttaa toiminta-alueelleen symmetrisen valokuituverkon, joka pidetään yhtiössä Rovaniemen kaupungin strategisena omaisuutena
- yhtiö toimii kiinteässä yhteistyössä Rovaniemen kaupungin maankäytön, kaavoituksen ja yhdyskuntatekniikan sekä muiden toiminta-alueensa verkonrakentajien kanssa
- pidemmän aikavälin tavoitteena on, että yhtiö kasvaa kannattavasti ja tekee vuosittain positiivisen tuloksen, ja että yhtiön arvo kehittyy positiivisesti
- kaupunkiomistaja voi järkevällä riskienhallinnalla tehdä sijoituksia yhtiöön sen tehtävän mukaisen tavoitteen saavuttamiseksi
- yhtiö ei jaa osinkoa, vaan tuotot sijoitetaan verkoston investointeihin ja yhtiön arvon kasvattamiseen
- yhtiö tukee Rovaniemen asemaa osana kansainvälistä tietoliikenneverkostoa
- yhtiö huomioi Rovaniemi-konsernin osallisuuden hankkeessa, jonka tarkoituksena on toteuttaa Arctic Connect -tietoliikenneyhteys Euroopan ja Aasian välille
- yhtiö voi toimia koko Suomen alueella.

Talouden ja toiminnan mittarit:

Taloudelliset

- Liiketulos
- Omavaraisuusaste
- Tilikauden tulos ja -ennuste

Toiminnalliset

- Asiakastyytyväisyys

Napapiirin Infra Oy

Omistussuhde: Napapiirin Energia ja Vesi Oy:n tytäryhtiö

Omistusosuus: 100 % [yhtiö pidetään kokonaan konsernin omistuksessa]

Toimiala: Maanrakennus ja maansiirto (päätoimiala)
TOL42110 Teiden ja moottoriteiden rakentaminen

Strateginen intressi

Strategisena intressinä on tuottaa kaupunki-infran rakentamis- ja kunnossapitopalveluita joilla ylläpidetään viihtyisää kaupunkiympäristöä, toimivia liikenneyhteyksiä sekä toimintavarmaa vesihuoltojärjestelmää.

Omistajapoliittiset tavoitteet

- yhtiön tehtävänä on sidosyksikköasemassaan varmistaa eräiden konsernin välttämättömyyspalveluiden kuten vesihuollon kannalta kriittisten huolto- ja rakennusresurssien saatavuus
- yhtiö tuottaa kustannustehokkaita kaupunki-infran rakentamis- ja kunnossapitopalveluita, joilla ylläpidetään toimintavarmaa vesihuoltojärjestelmää
- yhtiö toimii aktiivisena kaupunki-infran rakentamisen ja kunnossapidon kehittäjänä sekä varmistaa toimintavarmuutensa ja kustannustehokkuutensa toimimalla tiiviissä yhteistyössä muiden toimialan alueellisten yhtiöiden kanssa
- yhtiön tulee toimeen omalla tulorahoituksellaan
- yhtiö ei jaa osinkoa, vaan tuotot on sijoitettava yhtiön liiketoiminnan kehittämiseen
- yhtiö toimii kiinteässä yhteistyössä Rovaniemen kaupungin yhdyskuntatekniikan sekä toiminta-alueensa verkonrakentajien kanssa.

Talouden ja toiminnan mittarit;

Taloudelliset

- Liiketulos
- Omavaraisuusaste
- Tilikauden tulos ja -ennuste

Toiminnalliset

- Asiakastyytyväisyys
- Henkilöstötyytyväisyys

Rovaseudun Markkinakiinteistöt Oy

Omistussuhde: Rovaniemen kaupungin tytäryhtiö

Omistusosuus: 100 % [säilyy kaupungin tytäryhtiönä]

Toimiala: Toimitilavälitys, toimitilamyynti, toimitilavuokraus (päätoimiala)
TOL41100 Rakennuttaminen ja rakennushankkeiden kehittäminen

Strateginen intressi

Strategisena intressinä on varmistaa, että Rovaniemen kaupungin alueella on tarjolla elinkeinotoimintaan soveltuvia toimitiloja ja että kaupungin maa-alueita kehitetään siten, että alueella on riittävästi tarjolla sijoittumisvaihtoehtoja elinkeinotoimintaa harjoittaville yhteisöille.

Omistajapoliittiset tavoitteet

- yhtiö toimii aktiivisena liikekiinteistöjen kehittäjänä ja markkinoi Rovaniemen kaupungin alueella olevia, yritystoimintaan soveltuvia kiinteistöjä ja toimitiloja aktiivisesti niitä tarvitseville, ja siten aktiivisesti edistää yritysten sijoittumista paikkakunnalle
- yhtiö toimii kiinteistömarkkinoilla, jossa se voi ottaa hallittua riskiä
- yhtiön ei tule toimia asuntomarkkinoilla
- yhtiö voi hankkia omistukseensa rakennuksia ja kiinteistöjä
- yhtiön tulee luopua toimintaansa kuulumattomasta sekä kannattamattomasta rakennusomaisuudesta
- yhtiö toimii kiinteässä yhteistyössä Rovaniemen kaupungin yrityspalveluiden, maankäytön, kaavoituksen ja yhdyskuntatekniikan kanssa, sekä erityisesti konsernin muiden kiinteistötoimijoiden kanssa
- yhtiö kasvaa kannattavasti, tekee vuosittain positiivisen tuloksen tuloksesta yhtiölle jää riittävä kehittämispanos
- yhtiö pystyy jakamaan osinkoa omistajalle vaarantamatta yhtiön kehittämistoimintaa
- yhtiö voi hakea vieraan pääoman ehtoista rahoitusta rahoitusmarkkinoilta
- yhtiö voi käyttää rahoituksen vakuutena taseessaan olevaa varallisuutta.

Talouden ja toiminnan mittarit:

Taloudelliset

- Neliövuokra
- Liiketulos
- Omavaraisuusaste
- Tilikauden tulos ja -ennuste

Toiminnalliset

- Asiakastyytyväisyys
- Henkilöstötyytyväisyys
- Käyttöaste

Rovaniemen Kaupunkikiinteistöt Oy

Omistussuhde: Rovaseudun Markkinakiinteistöt Oy:n tytäryhtiö
Omistusosuus: 100 % [omistus uudelleenarvioidaan]
Toimiala: Rakennuttajapalvelu (päätoimiala)
TOL41100 Rakennuttaminen ja rakennushankkeiden kehittäminen

Strateginen intressi

Strateginen intressi on jatkossa osaltaan varmistaa Rovaniemen kaupungille käyttötarkoituksen mukaiset toimitilat ja vastata niiden ylläpidosta. Tehtävää edelleen täsmennetään toimitilahallinnan uudelleenorganisoinnin selvitystyön yhteydessä.

Omistajapoliittiset tavoitteet

- Rovaniemen kaupunkikiinteistöt Oy (RoKa) erotetaan Rovaniemen Markkinakiinteistöt -konsernista kaupungin suoraksi tytäryhtiöksi nykyisellä taseella
- tilapalvelukeskus vastaa jatkossa toistaiseksi Roka:n omistamien kiinteistöjen ylläpidosta
- toimitilahallinnan uudelleenorganisoinnin selvitystyötä jatketaan
- selvitystyössä huomioidaan sote-uudistuksen vaikutukset koko kaupunkikonsernin tilahallinnan näkökulmasta.

Talouden ja toiminnan mittarit:

Mittarit määritellään toimitilahallinnan uudelleenorganisoinnin selvitystyön valmistuttua.

Rovaniemen Kehitys Oy

Omistussuhde: Rovaniemen kaupungin tytäryhtiö

Omistusosuus: 100 % [säilytetään tytäryhtiönä]

Toimiala: Yrityspalvelut (päätoimiala), TOL70220 Muu liikkeenjohdon konsultointi

Strateginen intressi:

Yhtiö hallinnoi Rovaniemen Matkailu ja Markkinointi Oy:n, House of Lapland Oy:n, Moottorikelkkasäätien ja Joulusäätien omistuksia sekä yhtiön hallinnassa olevia tavaramerkkejä ja muuta aineetonta omaisuutta sekä toimii hankeosapuolena meneillään olevissa kehityshankkeissa.

Omistajapolitiittiset tavoitteet:

- yhtiön omistusmuotoa ja omistussuhteita tarkastellaan elinkeinotoiminnan tukipalveluiden järjestämisperiaatteiden ja uudelleenorganisoinnin arvioinnin yhteydessä
- yhtiö toimii omistamiensa yhtiöiden ja tavaramerkkien sekä muun aineettoman omaisuuden hallinnoijana
- tytäryhtiö Rovaniemen Matkailu ja Markkinointi Oy:n (Visit Rovaniemi) siirretään kaupungin suoraan omistukseen
- yhtiö toimii hankeosapuolena meneillään olevissa hankkeissa, mutta ei hakeudu osapuoleksi uusiin hankkeisiin. Meneillään olevien hankkeiden siirtämisen mahdollisuus toiselle hankehallinnoijalle selvitetään.

Talouden ja toiminnan mittarit:

- Ei emoyhtiöön kohdistuvaa mittarointia
- Tytäryhteisöille oma mittarointi

Rovaniemen Matkailu ja Markkinointi Oy

Omistussuhde: Rovaniemen Kehitys Oy:n tytäryhtiö, aputoiminimi Visit Rovaniemi

Omistusosuus: 51 % [enemmistöomistus säilytetään]

Toimiala: Matkailun markkinointiviestintä ja matkailun kehittäminen

Strateginen intressi

Strategisena intressinä on varmistaa, että Rovaniemen alue arktisena ja kansainvälisenä matkailukaupunkina kehittyy ja vahvistuu, ja että Rovaniemen vetovoima Pohjois-Suomen merkittävimpänä matkailukaupunkina kasvaa. Yhtiö koordinoi Rovaniemen alueen matkailumarkkinointia sekä vahvistaa Rovaniemen Arctic Capital-brändiä ja lisää tunnettuutta matkailukaupunkina ja Joulupukin kotikaupunkina.

Omistajapolitiittiset tavoitteet

- yhtiö edistää Rovaniemen kansainvälistä näkyvyyttä
- yhtiö edistää matkailuelinkeinoa tuottamalla Rovaniemen matkailuneuvontapalveluita sekä myymällä ja välittämällä matkailutuotteita ja -palveluita
- yhtiö toimii aktiivisena matkailun ja sen markkinoinnin kehittäjänä tiiviissä yhteistyössä muiden matkailu- ja markkinointitoimijoiden kanssa
- yhtiön tulee tulla toimeen palvelusopimusten sekä yhteismarkkinointimaksujen tuotoillaan
- yhtiö ei jaa osinkoa, vaan tuotot on sijoitettava yhtiön liiketoiminnan kehittämiseen
- yhtiö toimii kiinteässä yhteistyössä Rovaniemen kaupungin viestinnän, Business Rovaniemen sekä muiden konsernin matkailu- ja kulttuuritoimijoiden kanssa
- määräysvalta yhtiössä säilytetään
- Arctic Capital -brändi sisällytetään vahvasti matkailun markkinointiviestintään
- toimet yhtiön siirtämiseksi suoraan kaupungin tytäryhtiöksi käynnistetään
- jatkossa kaupungin matkailuun liittyvät markkinointiresurssit kohdistetaan ensisijaisesti yhtiöön.

Talouden ja toiminnan mittarit:

Taloudelliset

- yhtiön taloudellista vaikuttavuutta kuvaava tunnusluku (yhtiö esittää)
- Liiketulos
- Omavaraisuusaste
- Tilikauden tulos ja -ennuste

Toiminnalliset

- asiakas-, henkilöstö ja omistajatytytyväisyys
- asiakasmäärien kehitys
- yhtiön jäsenyritysten määrän kehitys- ja toimialakattavuus

Napapiirin Residuum Oy

Omistussuhde: Rovaniemen kaupungin tytäryhtiö
Omistusosuus: 90,04 %, [Yhtiö säilyy kaupungin tytäryhtiönä]
Toimiala: Jätehuolto (päätoimiala)

Strateginen intressi:

Strategisena intressinä on varmistaa, että Rovaniemen kaupungin alueella on riittävästi tarjolla kiertotalouden tavoitteita tukevia jätteiden hyötykäytön ja kierrätyksen palveluita. Lakisääteisten jätehuollon palvelutehtävien lisäksi yhtiö ylläpitää kustannustehokasta ja ympäristöystävällistä jätehuollon palvelutuotantoa sekä edistää ja kehittää kiertotaloutta ja ympäristötietoisuutta. Omistus tukee kaupunkistrategian toimivan yhdyskuntarakenteen ja viihtyisän elinympäristön tavoitteita.

Omistajapolitiittiset tavoitteet:

- yhtiö toimii aktiivisena kiertotalouden kehittäjänä
- Yhtiö toteuttaa kiertotalouspuiston yhdessä kaupunkikonsernin kanssa, mikä palvelee koko maakuntaa kiertotalouspalveluiden tuottajana ja keskuksena
- yhtiö toimii yhteistyössä Rovaniemen kaupungin kiertotalous-työryhmän kanssa
- yhtiön tulee verkostoitua valtakunnallisesti kiertotalouden asiantuntijaverkostossa
- yhtiö tekee vuosittain positiivisen tuloksen
- yhtiön arvo kehittyy positiivisesti, ja liiketoiminnan tuloksesta yhtiölle jää liiketoimintansa kehittämispanos liiketoiminnan kulujen, rahoituskulujen ja verojen jälkeen
- omistajalla ei ole osinkovaadetta, vaan tuotot on sijoitettava kiertotalouden edistämiseen ja yhtiön liiketoiminnan kehittämiseen
- yhtiö voi hakea vieraan pääoman ehtoista rahoitusta rahoitusmarkkinoilta, ja käyttää rahoituksen vakuutena taseessaan olevaa varallisuutta
- yhtiö voi harjoittaa biokaasuun perustuvaa liiketoimintaa sekä hakea siihen kumppanuutta oman toimialueensa ulkopuolelta
- yhtiö varautuu Kuusiselän kaatopaikan jälkihoitovelvoitteisiin.

Talouden ja toiminnan mittarit:

Taloudelliset

- Jätehuollon vuosikustannus (asuminen, yritystoiminta, vertailu maan keskiarvoon)
- Liiketulos
- Omavaraisuusaste
- Tilikauden tulos ja -ennuste

Toiminnalliset

- Asiakastyytyväisyys
- Henkilöstötyytyväisyys
- Erilliskerättyjen hyötynäkökohtien määrä
- Materiaalihyötykäytön % -osuus yhtiön käsittelyyn tulevasta kokonaisjättemäärästä

Työterveys Lappica Oy

Omistussuhde: Rovaniemen kaupungin tytäryhtiö

Omistusosuus: 93,81 %, [säilyy julkisyhteisöjen omistuksessa]

Toimiala: Lääkäri tai lääkärikeskus (päätoimiala), 86220 Lääkäriasemat, yksityislääkärit ja vastaavat erikoislääkäripalvelut

Strateginen intressi

Strategisena intressinä on tuottaa Rovaniemen kaupunkikonsernin ja omistajien henkilöstölle kokonaisvaltaiset työterveyspalvelut ja vastata omistajilleen kuuluvasta työterveyshuollon järjestämisvelvollisuudesta (sidosyksikkönä), sekä tuottaa Rovaniemen kaupungin kuntatyöpaikoille, yrityksille ja yrittäjille sopimuksiin perustuvaa kohtuuhintaista työterveyshuoltoa ja työterveyspainotteista sairaanhoitoa sekä muita työhyvinvoinnin asiantuntijapalveluita.

Omistajapoliittiset tavoitteet

- yhtiö toimii aktiivisena työterveyshuollon kehittäjänä ja edelläkävijänä
- tavoitteena edistää ja ylläpitää asiakkaiden työntekijöiden terveyttä ja työkykyä
- yhtiön operatiivisessa johdossa on oltava vahvaa työterveysliiketoiminnan osaamista
- yhtiön tulee verkostoitua valtakunnallisesti työterveyshuollon asiantuntijaverkostossa ja omaksua toimialan parhaat käytännöt
- yhtiö kasvaa kannattavasti, ja tekee vuosittain positiivisen tuloksen
- yhtiön arvo kasvaa, ja liiketoiminnan tuloksesta yhtiölle jää liiketoimintansa kehittämispanos liiketoiminnan kulujen, rahoituskulujen ja verojen jälkeen
- omistajalla ei ole osinkovaadetta, vaan tuotot on sijoitettava työterveyden edistämiseen ja yhtiön liiketoiminnan kehittämiseen
- yhtiö säilytetään julkisyhteisöjen omistuksessa
- yhtiön toimitilaratpeet ratkaistaan konsernin kokonaisuutena huomioiden.

Talouden ja toiminnan mittarit:

Taloudelliset

- Työterveyskustannusten kehittyminen (veloitushinnat vs. suoritteet.)
- Liiketulos
- Omavaraisuusaste
- Tilikauden tulo ja -ennuste

Toiminnalliset

- Asiakastyytyväisyys (NPS)
- Henkilöstötyytyväisyys (eNPS)
- Työterveyden kehittyminen (vaikuttavuuden näkökulma)

Lapin Alueteatteriyhdistys ry

Suhde:	kaupunki on yhdistyksen varsinainen jäsen
Asema:	sääntöperusteinen määräysvalta
Toimiala:	Teatteri (päätoimiala), TOL90010 Esittävät taiteet

Strateginen intressi

Yhdistys ylläpitää Rovaniemen Teatteri – Lapin Alueteatteria, joka tuottaa ammattiteatteripalveluita Rovaniemellä ja Lapin maakunnassa. Teatteritoiminta edistää kaupungin elinvoimaa lisäämällä asukkaiden viihtyvyyttä sekä henkistä, sosiaalista ja fyysistä hyvinvointia esittävän taiteen keinoin. Toiminnalla vahvistetaan kaupungin kulttuuripääomaa sekä kaupungin houkuttelevuutta asuinpaikkana.

Omistajapoliittiset tavoitteet

- teatteri tuottaa monipuolista ja laadukasta teatteriohjelmaa ja siihen liittyviä palveluita
- teatteri kehittää pitkäjänteisesti esittävän taiteen tunnettuutta ja vaikuttavuutta, ja edistää teatteripalveluiden alueellista saavutettavuutta eri väestöryhmille toiminta-alueellaan
- pitkäjänteisen toiminnan ja laadukkaan teatteri-ohjelmiston mahdollistamiseksi teatterin rahoituksen tulee olla ennakoitavaa
- toimintamuodon tulee olla teatterin perustehtävää tukeva
- edellytykset teatterin toimintamuodon muuttamiselle otetaan uudelleen tarkasteluun, kun valtiosuusuudistuksesta ja sen käytännön vaikutuksista on selkeä käsitys
- toimintamuotoon liittyvässä tarkastelussa huomioidaan teatterin toimintamallia selvittäneen työryhmän loppuraportti.

Talouden ja toiminnan mittarit:

Taloudelliset

- Toimintatuotot
- Liiketulos
- Omavaraisuusaste
- Tilikauden tulos ja -ennuste

Toiminnalliset

- Asiakasmäärä ja -tyytyväisyys
 - Näytäntöjen ja esi-iltojen määrä
 - Henkilötyövuosimäärä ja henkilöstötyytyväisyys
- (Myös palvelusopimuksessa määritellyt muut mittarit)

Rovaniemen kylien kehittämissäätö

Suhde:	Rovaniemen kaupungin konserniyhteisö
Asema:	Sääntöperusteinen määräysvalta
Toimiala:	Järjestöt, yhdistykset ja säätiöt (päätoimiala) TOL94999 Muualla luokittelemattomat muut järjestöt

Strateginen intressi

Strateginen intressi on, että säätiö omalla varallisuudellaan ja sijoitusten tuotoillaan tukee ja mahdollistaa hankkeita ja toimintoja, joilla pyritään ylläpitämään Rovaniemen kylien elinkelpoisuutta sekä edistämään niiden asukkaiden hyvinvointia.

Omistajapoliittiset tavoitteet

- säätiö harkinnanvaraisesti tukee ja avustaa erilaisia kehittämis- ja investointihankkeita sekä muita toimintoja, jotka lisäävät Rovaniemen kyläalueiden vetovoimaisuutta sekä edistävät niiden kulttuuri-, virkistys- ja elinkeinotoimintaa
- tavoitteena on osaltaan ylläpitää eri alueilla ja kylissä asumisen ja elinkeinotoiminnan mahdollistavia olosuhteita
- säätiön varoja ei tule käyttää kunnan lakisääteisten toimintojen rahoittamiseen
- säätiön operatiivisessa johdossa on oltava vahvaa sijoitustoiminnan osaamista
- hallituksen kokoonpanossa otetaan huomioon säätiön perustehtävän edellyttämä riittävä talouden ja toiminnan asiantuntemus
- avustusten myöntämisperusteiden tulee olla tasapuoliset ja yhdenvertaiset sekä teemoittelu hallittaviksi ja ohjaaviksi kokonaisuuksiksi
- hallinnon ja sääntöjen uudistaminen nykytilannetta paremmin vastaaviksi sekä valmistelun avoimuuden ja tulosten vaikuttavuuden arvioinnin mahdollistamiseksi.

Talouden ja toiminnan mittarit:

Taloudelliset

- Sijoitusten tuotto
- Liiketulos
- Omavaraisuusaste
- Tilikauden tulos ja -ennuste

Toiminnalliset

- Asiakastyytyväisyys (avustusten saajat)
- Avustusten vaikuttavuus (esim. alueellinen vaikuttavuusarviointi)

Eduro-säätiö

Suhde:	Rovaniemen kaupungin konserniyhteisö
Asema:	Sääntöperusteinen määräysvalta (asema uudelleen harkitaan)
Toimiala:	Järjestöt, yhdistykset ja säätiöt (päätoimiala), Kierrätyskeskus, Koulutukset ja koulutuspalvelut, TOL88999 Muut muualla luokittelemattomat sosiaalihuollon avopalvelut

Strateginen intressi

Strateginen intressi uudelleen arvioidaan.

Omistajapoliittiset tavoitteet

- Säätiön sidosyksikköaseman tarpeellisuudesta tehdään uudelleen arviointi

Talouden ja toiminnan mittarit:

Mittaroinnin perusteet määritellään omistusunintressin uudelleen arvioinnin yhteydessä.

Rovaniemen Koulutuskuntayhtymä

Suhde:	Rovaniemi on kuntayhtymän jäsenkunta (konserniyhteisö)
Asema:	Äänivalta 65 %
Toimiala:	Koulutukset ja koulutuspalvelut (päätoimiala), Ammattikoulut ja ammattiopistot, TOL85320 Keskiasteen ammatillinen koulutus

Strateginen intressi

Strategisena intressinä on varmistaa, että toisen asteen ammatillista koulutusta ja vapaasta sivistystyöstä annettujen lakien mukaista koulutusta, kehittämistoimintaa ja oheispalveluja järjestetään Rovaniemellä. Lapin Urheiluopiston toiminta ja Ounasvaaran alue kansainvälisenä liikuntamatkailukeskuksena kasvaa ja kehittyy.

Omistajapoliittiset tavoitteet

- kuntayhtymä keskittyy perussopimuksen mukaisesti 2. asteen koulutuksen järjestämistehtävän ja vapaan sivistystyön mukaisen kurssitoiminnan laadukkaaseen hoitamiseen
- kuntayhtymä ylläpitää ja kehittää valtakunnallista liikunnan koulutuskeskusta, Santasport Lapin Urheiluopistoa
- kuntayhtymä tarjoaa tytäryhtiöidensä kautta lisä-, täydennys- ja henkilöstökoulutusta sekä liikunta-, hyvinvointimatkailu- ja ohjelmapalveluja
- toisen asteen ammatillisen koulutuksen asema Rovaniemellä kasvaa ja kehittyy
- kuntayhtymä toimii kiinteässä yhteistyössä Rovaniemen kaupungin sivistyspalveluiden, liikuntapalveluiden sekä konsernin eri kiinteistötoimijoiden kanssa
- tehtävänsä toteuttamiseksi kuntayhtymä omistaa ja hallitsee sekä ylläpitää tehtävänsä kannalta tarkoituksenmukaisia kiinteistöjä ja toimintayksiköitä sekä luopuu muista kiinteistöomistuksista
- kuntayhtymän tulee pyrkiä nolla-tulokseen ja tulla pääsääntöisesti toimeen valtionosuuksilla sekä muulla tulorahoituksellaan ilman omistajien lisäsjoituksia
- kuntayhtymän tulee verkostoitua valtakunnallisesti opetuksen ja koulutuksen asiantuntijaverkostossa sekä omaksua alan parhaat käytännöt.

Talouden ja toiminnan mittarit:

Taloudelliset

- Jokin koulutuksen taloudellista tasoa kuvaava mittari (yhteisö esittää)
- Liiketulos
- Omavaraisuusaste
- Tilikauden tulos ja -ennuste

Toiminnalliset

- Opiskelijapalaute ja henkilöstötyytyväisyys
- Opiskelijavuodet
- Suoritetut tutkinnot ja osatutkinnot
- Valmistuneiden sijoittuminen työelämään

Käsitteistö

Käsite	Selite
Corporate governance	Ks. Hyvä hallinto- ja johtamistapa
Emokaupunki Kaupunkiomistaja	Termillä viitataan Rovaniemen kaupunkiin tytär- ja osakkuusyhteisöjen omistajana, konsernin emona.
Hyvä hallinto	Hallintolaissa säädetään hyvän hallinnon perusteista, ja ne on otettava huomioon kaikessa julkisen hallinnon toiminnassa, ei vain hallintoasian käsittelyssä ja päätöksenteossa. https://www.kuntaliitto.fi/laki/kunnan-paatoksenteko/hyvan-hallinnon-perusteet
Hyvä hallinto- ja johtamistapa	Yhtiön tai yhteisön hallinnointi- ja ohjausjärjestelmää, joka määrittelee yritysjohton eli hallituksen ja toimitusjohtajan roolin, velvollisuudet ja heidän suhteensa osakkeenomistajiin. Konserniohjeen osa.
Investointi	Rahan käyttämistä kulutuksen sijaan tuotantohyödykkeiden hankkimiseksi ja tulevien tuottojen saamiseksi. Yleensä pitkäkestoisia hankkeita, jotka aiheuttavat suuria hankinta- ja käyttökustannuksia. Investointien tuotot jakautuvat usealle vuodelle.
Kaupungin toiminnan kokonaisuus	Ks. kokonaisuus
Kaupungin toiminta	Kaupungin toiminta käsittää kaupunkikonsernin toiminnan lisäksi osallistumisen kuntien yhteistoimintaan sekä muun toiminnan joka perustuu omistukseen, sopimukseen ja rahoittamiseen. Määritelty Kuntalain 6 §:ssä ja käsittää käytännössä myös osakkuusyhteisöt.
Kaupunki	Termillä on monta määritelmää, mutta tässä asiakirjassa tarkoitetaan pääasiassa kunnan erityismuotoa, josta käytetään nimitystä kaupunki. Kuntalaki koskee myös kaupungeja.
Kaupunkikonserni	Kaupungin ja sen tytäryhteisöjen muodostama kokonaisuus jonka tavoitteena tehokas toiminta ja kaupungin kokonaisuus.

Kokonaisetu	Kokonaisedulle ei ole yhtä määritelmää, vaan se riippuu tarkastelukannasta. Kuntalain mukaan konsernijohtoon tehtävänä on ohjata tytäryhteisöjä siten, että ohjauksessa otetaan huomioon kuntakonsernin kokonaisuus. Tytäryhteisön edun ollessa ristiriidassa kokonaisedun kanssa, on kokonaisedun tavoittelu etusijalla.
Konserni	Kahden tai useamman yhteisön muodostama taloudellinen kokonaisuus, jossa emoyhteisöllä on yksin tai yhdessä muiden samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen kanssa määräysvalta yhdessä tai useassa muussa yhteisössä (kts. myös kaupunkikonserni).
Konsernijohto	Kuntalain mukaiseen konsernijohtoon kuuluvat kaupunginhallitus, kaupunginjohtaja ja muut hallintosäännössä määrätty viranomaiset. Hallintosäännössä määrätään konsernijohtoon tehtävistä ja toimivallan jaosta.
Konserniohje	Konserniohjeella määritellään menettelytapoja, jotka tukevat kuntakonsernin talouden suunnittelua ja seuranta, riskien hallintaa, tiedottamista, sitoutunutta hallitustyöskentelyä sekä hyvää hallinto- ja johtamistapaa.
Konserniyhtiö/-yhteisö	Konserniin kuuluva yhtiö/yhteisö, ks. konserni.
Kunnan toiminta	Ks. kaupungin toiminta
Kuntakonserni	Ks. kaupunkikonserni
Kuntayhtymä	Kuntien perustama yhteenliittymä, joka on perustettu hoitamaan jotain tiettyä, kunnan vastuulle kuuluvaa tehtävää. Yleisimpiä ovat terveydenhuoltoon tai koulutukseen liittyvät kuntayhtymät, jolloin kuntayhtymä toimii palveluiden järjestäjänä jäsenkuntiensa puolesta.
Oikeushenkilö	Henkilöiden tai pääomien yhteenliittymä, jolla on oikeuksia ja johon voi kohdistua velvollisuuksia.
Omistajaohjaus	Tarkoittaa yrityksen omistajan taholta yritykseen kohdistuvaa ohjausta; keskeisenä omistajaohjauskeinona kaupunki hyödyntää äänioikeutta yhtiökokouksissa, hallitusjäsenten nimityksiä sekä muita hyvän hallintotavan sisältämiä ohjauskeinoja.

Omistajapolitiikka	Asiakirja, jossa kuvaillaan yhteisö-muotoisen omistamisen tai jäsenyyden peruste sekä tavoite; kertoo miksi Rovaniemen kaupunki on jossakin yhteisössä mukana ja mitä mukana olemisella tavoitellaan, myös mitä omistusta hankitaan ja mistä ehkä luovutaan.
Osakeyhtiö	Ks. yhtiö
Pääoma	Pääomalla tarkoitetaan yhteisön resursseja. Näitä ovat esimerkiksi, kiinteistöt, sijoitukset, työntekijöiden osaaminen ja taidot sekä aineettomat hyödykkeet, kuten tavaramerkit ja patentit. Tässä asiakirjassa pääomalla tarkoitetaan pääasiassa taloudellista pääomaa.
Pääomittaminen	Yhtiön oman pääoman vahvistamistaminen eri tavoin. Yleisimpiä keinoja ovat pääomalaina, osakeanti tai pääomasijoitus joko yhtiön osakepääomaan tai vapaaseen omaan pääomaan eli yleensä yhtiön sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon (SVOP-rahasto).
Sidosyksikkö	Hankintayksiköstä muodollisesti erillinen ja päätöksenteon kannalta itsenäinen yksikkö, johon hankintayksikkö yksin tai yhdessä muiden hankintayksiköiden kanssa käyttää määräysvaltaa samalla tavoin kuin omiin toimipaikkoihinsa. Sidosyksikkö voi harjoittaa enintään 5 % ja enintään 500.000 euron osuuden liiketoiminnastaan muiden tahojen kuin niiden hankintayksiköiden kanssa, joiden määräysvallassa se on. Sidosyksikössä ei saa olla muiden kuin hankintayksiköiden pääomaa. (myös ns. In house -yksikkö)
Strateginen intressi	Strateginen: suunnitelmallinen (Strategia tarkoittaa suunnitelmaa, jolla tavoiteltu päämäärä pyritään saavuttamaan. Intressi: Etu, pyyde, tavoite, mielenkiinto, kiinnostus, hyöty.
Säätiö	Johonkin hyödylliseen tarkoitukseen perustettu oikeushenkilö.
Tytäryhteisö	Tytäryhteisöllä tarkoitetaan yhteisöä, jossa kaupungilla on kirjanpitolaissa tarkoitettu määräysvalta. Kaupungilla on määräysvalta yhteisössä, kun sillä on enemmän kuin 50 prosenttia yhteisön kaikkien osakkeiden tai osuuksien tuottamasta äänimäärästä. Kaupungilla on määräysvalta myös silloin, kun kaupungilla on oikeus nimittää tai erottaa enemmistö jäsenistä yhteisön tai säätiön hallituksessa. Määräysvalta muodostuu myös silloin kun jos toinen yhtiö käyttää tosiasiallisesti määräysvaltaa toisessa yhtiössä.
Yhdistys	Jotakin aatteellisen tarkoituksen yhteistä toteuttamista varten perustettu yhteenliittymä. Tässä asiakirjassa yhdistyksellä tarkoitetaan nimenomaan rekisteröityä yhdistystä, jonka lyhenne on ry.

Yhteisö	Oikeushenkilö, kuten yhtiö, kuntayhtymä, säätiö tai yhdistys (rekisteröity).
Yhtiö	Yhtiö on laissa määritelty oikeushenkilö, joka on tarkoitettu jonkinlaista taloudellista toimintaa varten. Yhtiömuotoja on useita, mutta tässä asiakirjassa yhtiöllä tarkoitetaan osakeyhtiötä (lyhenne Oy).